ਬਾ-ਅਦਾਲਤ ਜੇ. ਪ੍ਰੇਮ ਚੰਦ, ਪੰਡਿਤ,

ਅਰਜਨ ਸਿੰਘ ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਗੁਦਾਰ ਸਿੰਘ,-ਜਵਾਬਦਾਰ

1961 ਦਾ ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ ਨੰਬਰ 1870 ਅਤੇ 1871

ਪੰਜਾਬ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਐਕਟ 1952 (1953 ਦਾ IV) ਧਾਰਾ 6(5)(ਜੇ) ਸਰਪੰਚ ਵਜੋਂ ਚੋਣ ਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰ, ਜਿਸ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਲਈ ਉਹ ਚੋਣ ਲੜ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਸ ਉੱਤੇ ਟੈਕਸ ਦਾ ਕੋਈ ਬਕਾਇਆ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਦੇ ਟੈਕਸ ਦਾ ਬਕਾਇਆ - ਕੀ ਚੋਣ ਲਈ ਯੋਗ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਐਕਟ, 1962 (1953 ਦਾ ਐਕਟ 4) ਦੀ ਧਾਰਾ 6(5) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਜੇ) ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਣ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਉਹੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਸਰਪੰਚ ਵਜੋਂ ਚੋਣ ਲਈ ਅਯੋਗ ਹੈ, ਜੋ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਵੱਲੋਂ ਲਗਾਏ ਗਏ ਟੈਕਸ ਦੇ ਬਕਾਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਲਈ ਉਹ ਚੋਣ ਲੜ ਰਿਹਾ ਹੈ। "ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ" ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਸ਼ਬਦ "ਦੀ" ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਗਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਲਈ ਚੋਣ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ "ਦੀ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਬਜਾਏ "ਕੋਈ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਮੰਗੀ ਗਈ ਵਿਆਖਿਆ ਸਹੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਪਿੱਛੇ ਵਿਚਾਰ ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਚਾਇਤ ਲਈ ਚੁਣੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਸ ਪੰਚਾਇਤ ਵੱਲੋਂ ਲਗਾਏ ਟੈਕਸ ਦਾ ਬਕਾਇਆ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।

ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 227 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਥਾਰਟੀ, ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਦੁਆਰਾ 19 ਜੁਲਾਈ, 1961 ਦੇ ਹੁਕਮ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੀ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਪੰਚਾਇਤ ਵਜੋਂ ਗ੍ਰਾਮ ਦੇ ਸਰਪੰਚ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਪੱਲਾ ਮੇਘਾ ਦੀ ਪੰਚਾਇਤ ਦੇ ਸਰਪੰਚ ਦੀ ਨਵੀਂ ਚੋਣ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਲਈ ਜੇ.ਐਨ. ਸੇਠ, ਐਡਵੋਕੇਟ।

ਕੇ ਐਲ ਕਪੂਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ।

ਹੁਕਮ

ਪੰਡਿਤ, ਜੇ. ਇਹ ਪੰਜਾਬ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਐਕਟ, 1952 ਦੀ ਧਾ0ਰਾ 8 ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ 19 ਜੁਲਾਈ, 1961 ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 227 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਹੈ।

ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੀ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਪੱਲਾ ਮੇਘਾ (ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ) ਦੀ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਦੇ ਸਰਪੰਚ ਵਜੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਿਆਂ ਇਸ ਲਈ ਨਵੀਂ ਚੋਣ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤੇ।

ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ 29 ਨਵੰਬਰ, 1960 ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਪੱਲਾ ਮੇਘਾ ਦੀ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਲਈ ਸਰਪੰਚ ਵਜੋਂ ਚੋਣ ਲਈ ਗੁਦਾਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਅਰਜਨ ਸਿੰਘ ਨਾਮਕ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਦਾਖਲ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਅਰਜਨ ਸਿੰਘ ਦਾ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਗੁਦਾਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਇਸ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਚੂੱਲ੍ਹਾ ਟੈਕਸ ਦਾ ਬਕਾਇਆ ਨਹੀਂ ਭਰਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗੁਦਾਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਤਹਿਤ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਪਿੰਡ ਪੱਲਾ ਮੇਘਾ ਦੀ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਵੱਲ ਚੁੱਲ੍ਹਾ ਟੈਕਸ ਦਾ ਕੋਈ ਬਕਾਇਆ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਰੱਦ ਕਰਨ ਨਾਲ ਚੋਣ ਨਤੀਜਿਆਂ ਉੱਤੇ ਮਾੜਾ ਅਸਰ ਪਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਚੋਣ ਨੂੰ ਟਾਲ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਲਈ ਸਰਪੰਚ ਦੀ ਨਵੀਂ ਚੋਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ। ਇਸ ਹੁਕਮ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਅਰਜਨ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਰਪੰਚ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਆਮ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਗੁਦਾਰ ਸਿੰਘ ਪਿੰਡ ਕਮਾਲਵਾਲਾ ਦਾ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਲੰਗਿਆਣਾ ਦੀ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਦੀਆਂ ਪਹਿਲੀਆਂ ਆਮ ਚੋਣਾਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਪਿੰਡ ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਪੱਲਾ ਮੇਘਾ ਦੇ ਸਭਾ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਪਿੰਡ ਲੰਗਿਆਣਾ ਦੀ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵੱਲੋਂ ਬਕਾਇਆ ਚੁੱਲ੍ਹਾ ਟੈਕਸ ਅਦਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਹੈ ਕਿ ਪਿੰਡ ਪੱਲਾ ਮੇਘਾ ਦੀ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਦਾ ਚੁੱਲ੍ਹਾ ਟੈਕਸ ਕੋਈ ਬਕਾਇਆ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਮੌਜੂਦਾ ਚੋਣਾਂ ਸਬੰਧਤ ਹਨ। ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਲਈ ਇੱਕੋ-ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸਰਪੰਚ ਵਜੋਂ ਚੋਣ ਲੜਨ ਵਾਲੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਸ ਪੰਚਾਇਤ ਦੇ ਟੈਕਸ ਦਾ ਬਕਾਇਆ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਚੋਣ ਲੜ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਗਠਿਤ ਕੋਈ ਵੀ ਪੰਚਾਇਤ ਇਹ ਸਵਾਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6(5) (ਜੇ) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ, ਜੋ ਕਿ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਹਨ-

> "ਧਾਰਾ 6(5) ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਸਭਾ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ-
>
> *   *   *   *
>
> *   *   *   *
>
> (ਜੇ) ਨੇ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਏ ਗਏ ਟੈਕਸ ਦੇ ਬਕਾਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ;
>
> *   *   *   *
>
> *   *   *   *
>
> ਸਰਪੰਚ ਜਾਂ ਪੰਚ ਵਜੋਂ ਚੋਣ ਲੜਨ ਜਾਂ ਬਣੇ ਰਹਿਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ।"

ਇਸ ਭਾਗ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ, ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਉਹੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਸਰਪੰਚ ਵਜੋਂ ਚੋਣ ਲਈ ਅਯੋਗ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਏ ਟੈਕਸ ਦੇ ਬਕਾਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਲਈ ਉਹ ਚੋਣ ਲੜ ਰਿਹਾ ਹੈ। "ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਸ਼ਬਦ "ਦੀ" ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਗਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਲਈ ਚੋਣ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ "ਦੀ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਬਜਾਏ "ਕੋਈ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਮੰਗੀ ਗਈ ਵਿਆਖਿਆ ਸਹੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਉਪ-ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ "ਕੋਈ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਇਹ ਇਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦੀ ਧਾਰਾ (ਜੀ) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚਲਦਾ ਹੈ-

(ਜੀ) ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਾਨਕ ਅਥਾਰਟੀ ਜਾਂ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਦੇ ਰਾਜ ਦਾ ਪੂਰਾ-ਸਮੇਂ ਦਾ ਤਨਖਾਹਦਾਰ ਨੌਕਰ ਹੈ;

* * * *

* * * *

ਇਸ ਪਿੱਛੇ ਵਿਚਾਰ ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਚਾਇਤ ਲਈ ਚੁਣੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਸ ਪੰਚਾਇਤ ਵੱਲੋਂ ਲਗਾਏ ਟੈਕਸ ਦਾ ਬਕਾਇਆ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਹੈ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਿੰਡ ਪੱਲਾ ਮੇਘਾ ਦੀ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਗੁਦਾਰ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਕੋਈ ਚੁੱਲ੍ਹਾ ਟੈਕਸ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਹੈ ਕਿ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਚੋਣ ਨਤੀਜੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਦੇਸ਼ ਬਿਲਕੁਲ ਸਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿਖਦਾ।

ਇਸ ਲਈ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਫੇਲ੍ਹ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਖਾਰਜ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਖਰਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਵੀ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਬੀ.ਆਰ.ਟੀ.

ਡਿਸਕਲੇਮਰ- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕਦਮੇਬਾਜਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਤਾ – ਮੀਨਾਕਸ਼ੀ